

Niet in uniform

In 1974 kwam de gelijke behandeling voor homoseksuelen binnen de krijgsmacht een stuk dichterbij. Minister van Defensie Henk Vredeling besloot toen dat homoseksualiteit niet langer een grond mocht zijn voor niet-toelating tot of ontslag uit militaire dienst. De acceptatie, emancipatie en integratie van homoseksuelen heeft sindsdien een positieve vlucht genomen, zodanig dat de ons omringende landen tot op de dag van vandaag met argusogen naar ons homobeleid kijken. Zelf had ik tot op heden het idee dat we op de werkvloer een homovriendelijke invulling van dat beleid kenden, totdat *De Telegraaf* (21 maart 2002) kopte dat homoseksuele militairen begin augustus in uniform willen deelnemen aan de boottocht door de Amsterdamse grachten, spectaculair onderdeel van de jaarlijkse Gay Pride.

Staatssecretaris Henk van Hoof had geen bezwaar en een woordvoerder van het ministerie meldde: "De Nederlandse krijgsmacht is een organisatie waarbij voor alle rassen, geaardheden en godsdiensten plaats is. Dit is een mooie manier om dat uit te dragen." De vakbonden zagen evenmin een probleem, al drongen ze wel aan op correct gedrag tijdens de manifestatie. Voorzitter majoor Peter Kees Hamstra van de Stichting Homoseksualiteit & Krijgsmacht liet vervolgens weten dat dit jaar nog niet zal worden meegedaan. Er bestaat een kans dat het volgend jaar wel gebeurt, maar ook dat is niet zeker. Ik zou zeggen: ook in 2003 niet doen.

Want is het nu werkelijk nodig en acceptabel om in uniform op een 'oorlogsbodem', als een andersgeaarde Van Speijk, door de Amsterdamse grachten te varen ter meerdere eer en glorie van het homoseksueel-zijn binnen de krijgsmacht? Natuurlijk is het erg progressief om heilige huisjes omver te kegelen, maar het is mijns inziens ondenkbaar dat je in uniform paradeert omwille van je seksuele geaardheid. Evenzeer als het oneigenlijk zou zijn in uniform te flaneren om je geloof, politieke voorkeur, ras of geslacht op demonstratieve wijze uit te dragen. In militair tenue kom je uit voor het feit dat je militair bent.

Het piloten-uniform van de KLM is al wel gesignaleerd tijdens de Gay Parade. (foto: ANP / Raymond Rutting)

De krijgsmacht is een afspiegeling van de burgermaatschappij, maar het dragen van een uniform vraagt meer dan klakkeloos meegaan met je tijd. Homoseksualiteit is binnen de krijgsmacht al lang geen *hot item* meer, maar acceptatie en tolerantie betekenen allesbehalve dat je, koste wat kost, een ontplooiingsbehoefte moet nastreven die het organisatiebelang geweld kan aandoen. Alsof je als homoseksueel

zit te wachten op discriminatie? Alsof je als homoseksueel niet voldoende persoonlijke keuzes kunt maken buiten het dragen van het uniform om?

Wat je als homoseksueel ook voorstaat, de media in binnen- en buitenland zullen een dergelijke platbodem – die in het verwarmingsbuisencircuit al 'flikkerfregat' wordt genoemd – associëren met stereotiep homogedrag. Dat is niet goed voor homoseksuelen, niet voor de Gay Pride en niet voor Defensie.

Naar mijn mening – en als ik in de wandelgangen mijn oor goed te luisteren leg, sta ik hierin niet alleen – is het niet aanvaardbaar dat homoseksuele militairen in militair tenue deelnemen aan de Gay Pride. Uiteraard staat het hen volkomen vrij in burgerkleding mee te doen. Er is denklijk weinig tot geen acceptatie voor homoseksuelen in uniform die zich op een boot etaleren als duidelijk herkenbare vertegenwoordigers van de krijgsmacht. Binnen Defensie zijn sommige aspecten (cultuurkenmerken, wet- en regelgeving) nu eenmaal wezenlijk anders dan die bij bijvoorbeeld Shell of de HEMA – anders had ik evengoed pompbediende of worstenverkoper kunnen worden. Wie dat niet inziet, gaat klakkeloos voorbij aan de bijzondere positie van militairen.

Toen ik in 1987 voor het eerst m'n militaire plunje aantrok, was ik trots. Dat eergevoel, een militair tenue te mogen dragen, mag niet worden aangetast omdat homoseksuele collega's zonodig in uniform willen deelnemen aan de Gay Pride, als 'positieve bijdrage aan het imago van Defensie'. Een professioneel gelijkheidsbeginsel wordt dan met voeten getreden. In militair tenue kom je ervoor uit dat je militair bent – of je nu man of vrouw bent, Turk of Nederlander, hetero- of homoseksueel. ■

Marcel van Hemert is onderofficier bij de Geneeskundige Dienst van de Koninklijke Landmacht